

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 27/2003 vp

Hallituksen esitys hallintolain edellyttämiksi muutoksiksi verolainsäädäntöön

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 4 päivänä marraskuuta 2003 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen hallintolain edellyttämiksi muutoksiksi verolainsäädäntöön (HE 117/2003 vp).

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Panu Pykönen, valtiovarainministeriö
- johtaja Reijo Virtanen, Tullihallitus
- ylitarkastaja Markku Mertala, Verohallitus
- lakiasiaintohtaja Vesa Korpela, Veronmaksajain Keskusliitto ry
- hallintoneuvos Ahti Vapaavuori, korkein hallinto-oikeus.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi hallintolain voimaantulosta aiheutuvat välttämättömät muutokset verotusmenettelystä annettuun lakiin sekä muihin verolakeihin. Verotusmenettelystä annettun lain lisäksi esityksellä muutettaisiin perintö- ja lahjaverolakia, kiinteistöverolakia, varainsiirtoverolakia, ennakkoperintälakia, arvonnisäverolakia, valmisteverotuslakia, autoverolakia, veronkantolakia sekä rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annettua lakia.

Vuoden 2004 alussa voimaan tulevassa uudessa hallintolaissa säädetään nykyistä tas-

mällisemmin hallintoasioiden käsittelyvaiheista ja asianosaisen oikeuksista. Tietyt hallintolain menettelyt eivät verotusmenettelyyn liittyvien erityispiirteiden vuoksi sellaisinaan sovi verotuksessa noudatettaviksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi hallintolaista poikkeavasti asioiden yhdessä käsittelemisestä, selvityselvöllisyydestä, asianosaisen kuulemisesta, verotuksessa annettavien päätösten sisällöstä ja perusteluista sekä päätösten ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2004 alusta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Hallitus esittää erinäisiä verotusmenettelyä koskevia tarkennuksia useisiin eri verolakeihin ensi vuoden alusta voimaan tulevan hallintolain (434/2003) vuoksi. Muutokset ovat tarpeellisia sen vuoksi, etteivät yksittäisten hallintoasioiden käsittelyä koskevat menettelyvaatimukset sovi kaikin osin sellaisenaan verotusmenettelyyn.

Valiokunta pitää esityksen lähtökohtia perusteltuina ja esitettyjä tarkennuksia tarpeellisina. Tavoitteena ovat menettelysäännökset, jotka takaavat verovelvollisten oikeusturvan asianmukaisesti mutta jotka antavat mahdollisuuden toimittaa verotuksen massamenettelyvaiheet joustavasti, pitkälle automatisoituja menettelytapoja hyväksikäyttäen, tehokkaasti ja kustannuksia säästään. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on pidetty lisäksi oikeusturvanäkökulmasta perusteltuna sitä, että verolaeissa on omat

säännöksensä keskeisistä menettelykysymyksistä. Näin voidaan välttää muutoin mahdollisesti syntyviä ristiriitatilanteita.

Valiokunta toteaa lisäksi, ettei oikeusturvan nimissä ole tarkoituksenmukaista säätää menettelyvaatimuksia, jotka eivät paranna verovelvollisen asemaa tosiasiallisesti. Olennaista on, että verovelvollisella on aina mahdollisuus saada selvitys häntä koskevan verotuksen perusteista ja sovelletuista oikeusohjeista. Valiokunta katsoo, että tämä edellytys täyttyy säännösten voimaantultua.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Olavi Ala-Nissilä /kesk
vpj. Matti Ahde /sd
jäsen. Eva Biaudet /r
Kyösti Karjula /kesk
Jari Koskinen /kok
Pekka Kuosmanen /kok
Reijo Laitinen /sd
Maija-Liisa Lindqvist /kesk
Mika Lintilä /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Iivo Polvi /vas

Virpa Puisto /sd
Markku Rossi /kesk
Anni Sinnemäki /vihr
Irja Tulonen /kok
Jukka Vihriälä /kesk
vjäs. Arto Bryggare /sd
Susanna Huovinen /sd
Mikko Kuoppa /vas
Olli Nepponen /kok
Tuija Nurmi /kok.

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen.